

VEFSN KOMMUNE
- et steg foran

Foto © Aleksander Nordaas

Årsbudsjett 2025 - økonomiplan 2025 – 2028

Innretning presentasjon

- **Kommunedirektøren** - velkommen og litt om opplegget for presentasjon
- **Økonomisjefen 10 min**
 - Statsbudsjett og rammebetingelser
 - Nøkkeltall
 - Netto driftsresultat
 - Gjeldsgrad
 - Fondsbeholdning
 - Demografien fremover
 - Utgangshastigheten i økonomien for 2024 (inngang 2025)
 - Investeringene som nå ligger inne i forslaget
 - Utvikling netto rentebærende gjeld for Vefsn kommune ekskl. selvkost
 - Omstillingsbehovene 2025-2028 fordelt på rammene
 - Risikofaktorer – usikkerheter
- **Kommunalsjefene 10 min hver**
 - Innfrielse av innsparingskravene - tilpasning av tjenestetilbud 2025 og 2026
 - Usikkerhetsmomenter – spesielle utfordringer

Statsbudsjettet.

Nominell vekst fra 2024: kr 56.597 (5,8%)

Pris- og lønnsvekst: 4,1% - beregnet til kr 45.894

Oppgave endringer: kr 7.686, av dette kr 6.805 SFO/ barnehage.

Rest til reell vekst: kr 3.107.

Men dette kommer en økning på kr 10.425 for 2025. Foreslås avsatt til disposisjonsfond.

Endring i inntektssystemet 2025

- Anslag økt inntekt på kr 13 Mill (fra kommuneprp)
- Gikk med til:
 - Kommunikasjonsrådgiver kr 1 mill
 - Gratis trygghetsalarm kr 1 mill
 - Mosjøen torg kr 3 mill
 - Låneopptak næringsareal kr 6 mill

Til sammen kr 11 mill som ikke var en del av budsjett 2024-2027.

Status for 2024

Anslag nettodriftsresultat: negativt kr 34-42 Mill, justert for varslet tilleggsbevilgning 24-32 Mill.

Intervallet kommer av usikkerhet i skatteanslaget.

Beste utfall gir omentrent samme resultat som opprinnelig budsjettvedtak.

Økonomiske måltall

Tekst	R-23	B-24	B-25	B-26	B-27	B-28
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	-0,95 %	-1,44 %	-0,29 %	1,04 %	0,94 %	1,34 %
Etter tilleggsbevilgning			0,35 %	1,68 %	1,57 %	1,97 %

Tekst	R-23	B-24	B-25	B-26	B-27	B-28
Disposisjonsfond i %	10,85 %	9,61 %	8,76 %	9,78 %	10,66 %	11,95 %
Etter tillegg			9,35 %	10,96 %	12,46 %	14,41 %

Tekst	R 23	B 24	B 25	B 26	B 27	B 28
Lånegjeld ndel av driftsinntekter %	85 %	107 %	117 %	126 %	124 %	122 %
Etter tilleggsbevilgning			117 %	126 %	123 %	121 %

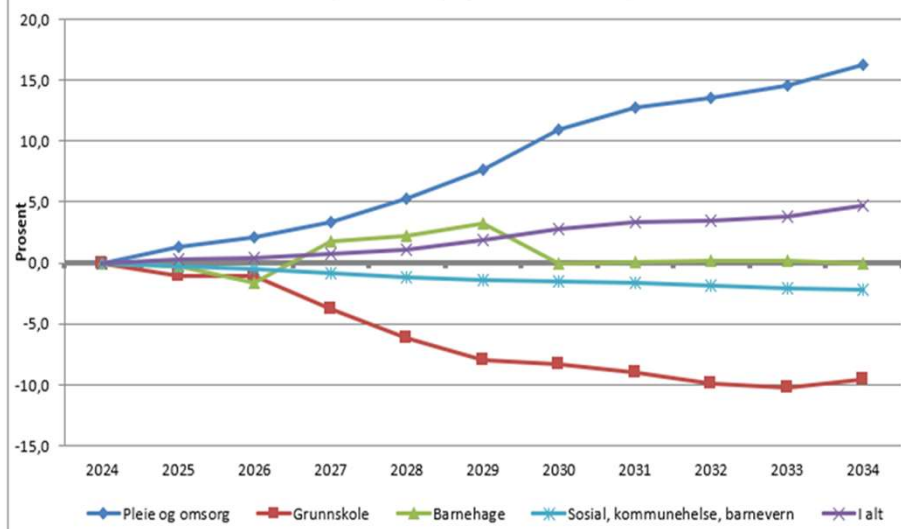
Økonomiske måltall

Tekst	R-23	B-24	B-25	B-26	B-27	B-28
Netto driftsresultat etter tilleggsbev	14 258	21 886	-5 743	-27 321	-25 882	-32 641
Disposisjonsfond etter tilleggsbev	163 000	146 000	152 425	179 850	206 275	239 700
Netto lånegjeld ex selvkost (hele mill)	830	1 112	1 352	1 535	1 491	1 450

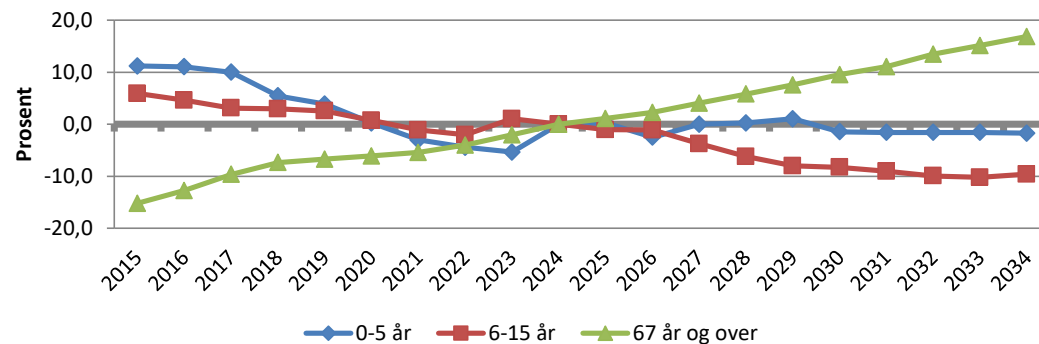

Demografi

Endret utgiftsbehov demografi - kommunen - 2024 - 2034
(målt ved inngangen til det enkelte år)

Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1
(2024 = 0, SSB MMMM-alternativ TBU metode / kommunens egen fremskriving)

Investeringsplan

Tekst	B-25	B-26	B27	B-28
24 nye omsorgsboliger (16)	62 500	62 500	0	0
Innkjøp pc'er (001)	3 000	0	0	0
Investeringsramme avløp (008)	32 300	27 300	28 300	28 300
Investeringsramme vann (007)	27 800	87 800	27 800	27 800
Uteområde Kulstad skole (015)	688	0	0	0
Mosjøen skole alt 7. 2 parallell (002)	153 592	47 658	0	0
Ny brannstasjon (009)	0	0	0	12 500
Ny idrettshall (003)	287 813	89 336	0	0
Skjervengan bo- og servicesenter (012)	16 300	0	0	0
Tak Kulstad skole (004)	0	14 504	0	0
24 plasser på Fredlundskogen (013)	32 500	132 500	0	0
Utskifting lysarmatur (005)	5 000	5 000	5 000	0
Veg investeringer (006)	5 000	20 375	5 000	5 000
Velferdsteknologi (014)	1 250	1 250	1 250	0
Sum investeringer i varige driftsmidler	627 742	488 223	67 350	73 600

Netto lånegjeld
øker fra nivå
2023 **kr 1,3**
milliarder til
nivå 2028 **kr**
2,0 milliarder.

Omstillingsbehovet.

- Legges opp til fortsatt trekk 1,53% i alle rammer. Kr 16,4 mill tom 2027
- I tillegg kommer trekk i rammen for oppvekst på kr 5,3 mill i 2026.
- I ramme 30 et trekk på kr 16 mill fra 27. Samtidig som 24 sykehjemsplasser åpner ved Fredlunsskogen, avvikles 16 plasser ved vefsn sykehjem.

VEFSN KOMMUNE
- et steg foran

Foto © Aleksander Nordaas

Usikkerhetsfaktorer.

- Anslag produksjonsavgift fra vindkraft.
- Demografi anslaget, utvikling i antall flyktninger.
- Realiseringen av rammereduksjonene, spesielt oppvekst i 2026.

Tjenesteområde Infrastruktur og samfunnsutvikling

• Budsjett 2025

- Det er et budsjettavvik for 2025 på kroner 5.022.000,-
- Avviket skyldes i hovedsak inntektstap på enhetene Folkehelse og Plan & utvikling. Folkehelse klarer ikke kompensere for bortfall av inntekt som følge av nedleggelsen av treningssenteret. Mens inntektene på Plan & utvikling nå er budsjettert realistisk, og kostnadene er som før.
- Halvparten av dette avviket foreslås tillagt rammen for 2025 og trekkes ut igjen fra og med 2026. Resterende må finnes løst i forbindelse med tertial 1 i 2025.

Tjenesteområde infrastruktur og samfunnsutvikling

Innsparingskrav 2025

- Vedtatte kutt for 2025 og 2026 ca 3,3 Mill for tjenesteområdet
- Kutt i 2024 som eventuelt ikke lar seg gjennomføre, ville komme tilbake til KST som egen sak med forslag til annen løsning.
 - Parkeringsavgift Øyøra
- Foreslåtte kutt i 2025 kommer som saker til politisk behandling der det etter lov og/eller KST-vedtak er krav om det
 - Parkeringsavgift
 - Nedklassifisering av veger
- Bemanningskutt (forventer ingen oppsigelser)

Momenter av betydning

- Usikkerhet knyttet til investeringstidspunkt for ny industri
- Konjunkturer
- Hvordan utnytte lokaler og utstyr på Kippermoen, knytte dette opp mot ny Kippermoen Arena
- Ekstremvær
- Kutt i Bygg&eiendom --> andre enheter
- Ressursutfordring mht riktig kompetanse og avlønning

Tjenesteområde oppvekst og kultur

Innsparingskrav for 2025/2026

- Vedtatt kuttliste for 2025 og 2026 utgjør ca. 16,5 mill for tjenesteområdet.
- Kutforslag for 2025 som ikke ble vedtatt av kommunestyret: betaling for instruktørtjenester og 3 uker feriestengt bhg totalt kr. 605 000,- som må finnes løst på annen måte.
- Ingen nye kutforslag i 2025 ut over det som allerede ble presentert i tertial 1 i år. Leirskole på Holmen gård kr. 400 000,- og avtale om Newton Rom kr. 250 000,-

- **2025:** Budsjettavvik kr. 4 137 000,- som skyldes
- Tilskudd til private bhg
- Inntektssvikt innenfor Kultursenteret, spesielt gjelder dette kinoen.

Halvparten av dette avviket foreslås tillagt rammen for 2025 og trekkes ut igjen fra og med 2026. Resterende må finnes løst i forbindelse med tertial 1 i 2025.

2026: Det ligger inne nytt rammetrekk på totalt ca kr. 12 mill

Oppstart med å finne inndekning for dette må skje snarest etter budsjettvedtak og vil bety at tjenestetilbudet innenfor alle områder blir berørt. Konkrete forslag må vi komme tilbake til etter hvert. Beløpets størrelse tilsvarer om lag 17 lærerårsverk.

Momenter av betydning i driften

- Demografi: Elevantallutviklingen de neste 5 årene viser en nedgang på om lag 120 elever. Vi må se på hvilke muligheter som finnes innenfor intern organisering. Kommunestyret har vedtatt at skolestrukturen skal bestå.
- Nedgang i elevtall medfører at det også må ses på tilbudet i kulturskolen. Elevtallet er redusert med 100 de siste fire årene.
- Rekruttering av pedagoger er utfordrende, særlig i bhg, men viser seg også nå i skolen.
- Justering/regulering på barnehageområdet kan bare berøre kommunale bhg, men det er kommunen som er ansvarlig for det totale tilbudet og at barn med rett får plass.

Momenter av betydning i driften

- Flyktningsituasjonen
- Økning i antall barn med store behov for tilrettelegging i bhg, dette er en nasjonal trend. Vil etter hvert medføre behov for tilrettelegging i skolen.
- Stor økning i antall barn med høgt skolefravær. Det har også vært en økning i antall barn og unge som viser utfordring i samspill med andre barn og voksne. Dette vises som en nasjonal trend etter covid.

Tjenesteområde Helse, omsorg og velferd

Innsparingskrav 2025 / 2026

- Vedtatte flate kutt for 2024 og 2025 utgjør ca. 15 Mill for HOV.
- Forslag til kutt i fysioterapiressurs, hjemmetjenesten og dagplasstilbud under ferieavvikling ble avslått i kommunestyret og utgjør 2,7mill - må prøve å finne andre tiltak til inndekning for dette.
- Resterende kuttforslag gjøres gjeldende ute i tjenesten.
- 2026:
- Ytterligere nedtrekk i budsjett tilsvarende 7,5 Mill.
- Oppstart av dette arbeidet jan/feb 2025.

2025: Levert et budsjett i balanse.

- Miljøtamt ved avd. for psykisk helse er inne, men med endret organisering og halverte årsverk.
- Tilstreber mindre bruk av vikarbyrå
 - sykepleier i stab
 - oppgaveroverføring mellom yrkesgrupper
 - justeringer av organisering

Usikkerhetsmomenter og spesielle utfordringer

- Demografien – økt behov for tjenester innen tjenesteområdet
- Manglende strukturendringer ut fra demografi vil få store konsekvenser for vår tjeneste.
- Utfordringer med gamle bygg – gjelder for både pasienter, pårørende og personell.
- Mangel på sykehjemsplasser vil være en stor bekymring i årene som kommer.
- Rekruttering - særdeles utfordrende på sykepleiere og leger. Men også vernepleiere. Lite tilgjengelig arbeidskraft i området.
- Bruk av vikarbyrå - sykepleiere og leger

Tiltak

- 2024/2025:
- E-helseteam, mer systematisk satsning på velferdsteknologi.
- Særlig satsning innen hjemmetjenesten på teknologi som registrerer tidsbruk til pasient og legger opp smarteste arbeidsrute /kjørevei (Spider og M-Solutions).
- Etablering av "sykepleier i stab" hjemmetjenesten
- Fagbrev på jobb
- Utdanningsstillinger
- Økonomiske rekrutteringstiltak

Vefsn kommunestyre 6. november 2024

Tekst	R 23	B 24	B 25	B 26	B 27	B 28
Netto lånegjeld	1 274	1 630	1 900	2 062	2 039	2 018
Andel av driftsinntekter %	85 %	107 %	117 %	126 %	124 %	122 %
Andel lånefinansiering %	75 %	88 %	54 %	50 %	97 %	93 %
Herav selvkost	444	518	548	527	548	568
Herav inv. Lån	830	1 112	1 352	1 535	1 491	1 450

Vefsn kommunestyre 6. november 2024

Tekst	2025	2026	2027	2028
Generelt rammetrekk	-16 389	-32 777	-49 166	-49 166
Avvikling 16 plasser vefsn sykehjem	0	0	-16 000	-16 000
Sum omstilling	-16 389	-32 777	-65 166	-65 166

De tre stor investeringer:

- Mosjøen skole kr 240 Mill
- Kippermoen Arena kr 156 Mill
- Fredlundskogen kr 72 Mill

Samlet renter og avdrag ca kr 41 MILL (Utgjør 83% av rammetrekket for 2027 og utover)

VEFSN KOMMUNE
- et steg foran

Foto © Aleksander Nordaas

Videre:

Oppsummering:

- I 2026 må helt nye tiltak identifiseres
- Renter og avdrag på **nye lån** hovedgrunnen til omstillingsbehovene
- Ikke rom for å investere ytterligere innenfor eldreomsorgen utover det som ligger inne nå
- Neste året å vurdere nye investeringer er 2028
- Ikke rom for ytterligere driftsressurser til eldreomsorgen på driftssiden ellers (eventuelt nye ressurser til området må løses ved omprioritering mellom rammene)
- Kommunestyret må stå bak rammenedtrekkene for å komme over til ny situasjon med forbedret handlefrihet
- Ikke tenk at mange andre kommuner "har det verre"
- "Det går ikke over"